

Dosar nr. 3ra-397/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, V. Negru, A. Minciuna)

DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, persoană terță Dumitru Stoicev cu privire la declararea ilegalității răspunsului și anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul de Stat al Muncii, casată hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La 10 ianuarie 2019 reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la declararea ilegalității răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 1482 din 03 decembrie 2018 și anularea procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii. Concomitent, reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a solicitat repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată (f.d. 3-9).

În motivarea acțiunii, reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a relatat că la 11 decembrie 2018, a primit de la Inspectoratul de Stat al Muncii răspunsul la cererea prealabilă nr. 868-i cu privire la anularea procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, pe care îl consideră superficial, nefondat și ilegal.

Reclamanta a susținut că are îndoieli că Inspectoratul de Stat al Muncii a examinat cu adevărat materiale, ce ar fi stat la baza efectuării controlului privind respectarea legislației muncii de către administrația Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău.

Reclamanta a declarat că argumentele și cererea sa prealabilă nr. 686, nu au fost examinate, deci Inspectoratul de Stat al Muncii a manifestat o abordare unilaterală.

Reclamanta a afirmat că în procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, la capitolul ce vizează încălcările depistate, a fost copiat textul din plângerea lui Dumitru Stoicev și expus cu titlu de încălcare, nefiind menționat ce anume subînțelege Inspectoratul de Stat al Muncii prin afirmația precum că nu i s-a propus lui Dumitru Stoicev, prin transfer, funcția vacantă analogică funcției deținute, și anume de șef al Secției administrarea fondului public de locațiune, ceea ce ar contraveni art. 63 alin. (4) din Codul muncii.

Reclamanta a menționat că a primit tardiv răspunsul la cererea prealabilă, în care a invocat argumente pertinente asupra ilegalității prescripției și a actului de control, însă care nu au fost luate în considerație de către organul de control, acesta axându-se doar asupra erorii comise în cererea prealabilă, prin prisma aplicării eronate a prevederilor Legii nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în raport cu relațiile de muncă cu administrația publică locală.

Reclamanta a invocat că nu este probată opinia Inspectoratului de Stat al Muncii precum că prevederilor Legii nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se răsfrâng doar asupra unităților ce cad sub incidența Legii nr. 845 din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

Reclamanta a notat că Inspectoratul de Stat al Muncii, în loc să examineze cererea prealabilă și să anuleze procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, sau să dispună efectuarea unui control repetat, a dat un răspuns incert și nu a definit concret neregulile asupra cărora s-a expus.

Reclamanta a punctat că în cererea prealabilă au fost sesizate încălcări ale Legii nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, ale Codului muncii și ale Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, dar acestea, din motive neclare, nu au fost examinate.

Reclamanta a mai indicat asupra absenței din partea organului de control a examinării juste și obiective a cererii prelabile, precum și a tuturor circumstanțelor cauzei.

În continuare, reclamanta a evidențiat că actul de control nu a fost semnat de către angajator și de reprezentantul sindicatului, ceea ce este contrar prevederilor art. 11³ al. (3) din Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, însă faptul refuzului semnării procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 nu a fost menționat de inspector în acest act.

Reclamanta a reliefat că potrivit pct. 1 din procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, s-a constatat că la 24 iulie 2018, Consiliul mun. Chișinău a aprobat decizia nr. 1/4 din 07 februarie 2018 „Cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor direcții ale Consiliului municipal Chișinău” și decizia nr. 5/13 din 24 iulie 2018 „Cu privire la aprobarea regulamentului, organigramei și statutului de personal ale Direcției generale locativ-comunale și amenajare”.

La fel, reclamanta a notat că prin același act de control, s-a mai reținut că prin ordinul nr. 141-c din 03 septembrie 2018 „Cu privire la preavizarea angajaților Direcției generale locativ-comunale și amenajare și Direcției socio-ecologice despre

reorganizarea DSE prin fuziune cu DGLCA”, Dumitru Stoicev a fost preavizat că funcția deținută de șef al Secției serviciul locațiune a fondului locativ municipal nu se regăsește în statele de personal ale reclamantei, însă nu i-a fost propusă, prin transfer, funcția vacantă analogică funcției deținute, și anume de șef al Secției administrarea fondului public de locațiune, ceea ce contravine art. 63 alin. (4) din Codul muncii.

Astfel, reclamanta a relevat că în baza procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, s-a dispus lichidarea încălcărilor menționate în termen de 15 zile.

Reclamanta a relatat că ulterior, prin dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 17 din 16 octombrie 2018, s-a dispus modificarea sintagmei „art. 63 alin. (4) din Codul muncii” la pct. 1 din procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 în „art. 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”.

Reclamanta a indicat că de fapt, potrivit pct. 2 din ordinul nr. 141-c din 03 septembrie 2018 „Cu privire la preavizarea angajaților Direcției generale locativ-comunale și amenajare și Direcției socio-ecologice despre reorganizarea DSE prin fuziune cu DGLCA”, lui Dumitru Stoicev i s-a propus, în temeiul art. 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, transferul în funcția de specialist superior în cadrul Secției controlul activității administratorilor blocurilor de locuințe, această circumstanță nefiind în general menționată în procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018.

Reclamanta a specificat că Dumitru Stoicev a acceptat reducerea cu 2 ore zilnic a programului de muncă, pe perioada de până la data expirării termenului de preavizare de 30 de zile calendaristice.

Reclamanta a mai invocat că funcția de șef al Secției administrarea fondului public de locuințe nu este și nici nu poate fi corespunzătoare cu funcția de șef al Serviciului locațiune a fondului locativ municipal.

Aici, reclamanta a arătat că în conformitate cu Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, anexa 1 și anexa 3, șeful Secției deține cu 2 grade de salarizare mai mult ca șeful de serviciu, ceea ce presupune o eventuală promovare, iar promovarea este doar la discreția administrației entității, cu respectarea prevederilor art. 45 alin. (1), (2), (4) și (4¹) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu acordul funcționarului public, luându-se în considerație mai mulți factori.

Reclamanta a punctat că potrivit normelor ce sunt obligatorii tuturor instituțiilor publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 26 decembrie 2011, secția trebuie obligatoriu să fie constituită din cel puțin 4 unități de personal, pe când serviciul se constituie din cel puțin o unitate de personal, cel mult 3 unități.

În acest mod, reclamanta a considerat că oferirea fără concurs a funcției publice la care pretinde Dumitru Stoicev, ar fi o încălcare a prevederilor legislației în vigoare.

Reclamanta a menționat că în procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 eronat este folosit termenul „analogic”,

deoarece art. 63 alin. (4) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public operează cu termenul „corespunzătoare”.

În continuare, cu referire la procedura emiterii procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, reclamanta a evidențiat că era în drept să verifice delegația de control, mandatul de control, să fie informată referitor la drepturile și obligațiile sale, să conteste acțiunile controlorului, să prezinte dovezi și explicații în favoarea sa, dar drepturile sale au fost îngădite de persoana delegată de a efectua controlul, dat fiind faptul că nu s-au cerut explicații asupra cazului și nu s-au luat în considerație argumentele și probele aduse de reclamantă, care nu a obținut niciun argument juridic sau informație utilă de la Inspectoratul de Stat al Muncii.

Reclamanta a notat că procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 nu conține nicio dovadă, act sau probă despre faptul că lui Dumitru Stoicev i-au fost limitate drepturile, sau vreun refuz, precum eronat a fost constatat în actul de control.

În ansamblu, reclamanta a considerat că, conținutul procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 nu corespunde prevederilor Legii nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și Legii nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii.

Astfel, reclamanta a precizat că în procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 este greșit indicată adresa reclamantei și secția la care pretinde a fi transferat angajatul Dumitru Stoicev.

De asemenea, reclamanta a invocat că în procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 nu sunt indicate persoanele în prezența cărora a fost efectuat controlul.

Mai mult, reclamanta a semnalat că a fost obligată să-l transfere pe Dumitru Stoicev într-o funcție inexistentă în organigrama sa, deoarece Secția fondului public de locațiune nici nu există.

Reclamanta a relatat că inspectorul din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii nu a solicitat explicații, nu i-a explicat drepturile, nu a informat-o despre data-limită a contestării actului de control și procedura de contestare, nu a apreciat obiectiv și echidistant toate aspectele ce țin de efectuarea controlului, nu a anexat la procesul-verbal de control orice documente sau copii ale acestora și explicații în scris ale persoanei supuse controlului și/sau ale angajaților acesteia.

Totodată, reclamanta a susținut că prin acțiunile organului de control, au fost încălcate principiile fundamentale ale controlului din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost atras în proces în calitate de persoană terță Dumitru Stoicev (f.d. 70).

Prin hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost repusă Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată. A fost admisă parțial acțiunea depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău și anulat procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii. În rest, pretențiile reclamantei Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 78-87).

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul de Stat al Muncii, casată hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și emisă o nouă decizie, prin care a fost respinsă cererea depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău cu privire la repunerea în termen, și a fost respinsă ca tardivă acțiunea depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău (f.d. 130-135).

La 03 ianuarie 2020, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 141-145).

În motivarea recursului, recurenta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a susținut că poziția instanței de apel privind omiterea termenului de 30 zile de adresare în instanța de contencios administrativ este eronată, deoarece instanța de apel a calculat termenul de 30 zile conform Codului administrativ.

Recurenta a specificat că obiectului prezentei acțiuni este dezacordul cu răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 1482 din 03 decembrie 2018 la cererea prealabilă privind anularea procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Aici, recurenta a indicat că a recepționat răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 1482 din 03 decembrie 2018 la data de 11 decembrie 2018, contestându-l în termen de 30 de zile, în acord cu prevederile art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, din care motiv a și solicitat repunerea în termen.

În continuare, cu referire la legalitatea procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, recurenta a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei.

La 03 martie 2020, intimatul Inspectoratul de Stat al Muncii a depus referință la recursul depus de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil (f.d. 159-162).

Persoana terță Dumitru Stoicev nu și-a valorificat dreptul de a prezenta referință la recursul declarat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, deși după cum rezultă din avizul de primire anexat la materialele cauzei, a recepționat copia acestui recurs (f.d. 164).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se va verifica prin prisma Codului administrativ.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

După cum rezultă din materialele cauzei, și anume din avizul de primire nr. DS2035869575AS, recurenta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a recepționat copia deciziei motivate din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 05 decembrie 2019 (f.d. 138).

Astfel, luând în considerare că recurenta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 03 ianuarie 2020, completul ajunge la concluzia că recurenta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Prin încheierea din 08 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost fixată examinarea recursului declarat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău în complet de 5 judecători pentru data de 27 mai 2020 (f.d. 183).

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentei Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, au fost expuse cu suficientă claritate.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Instanța de recurs notează că circumstanțele cauzei prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare, denotă cert că, prin ordinul Direcției generale locativ comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău nr.141-c din 03 septembrie 2018 „Cu privire la preavizarea angajaților Direcției generale locativ-comunale și amenajare și Direcției socio-ecologice despre reorganizarea DSE prin fuziune cu DGLCA, Dumitru Stoicev a fost preavizat că funcția deținută de șef Serviciu locațiune a fondului locativ municipal nu se regăsește în statul de personal al Direcției generale locativ-comunale și amenajare, respectiv i-a fost propus, în conformitate cu art. 63 alin. (4) din Legea cu privire funcția publică și statutul funcționarului public, transferul în

funcția de specialist superior în cadrul Secției controlul activității administratorilor blocurilor de locuințe (f.d. 18).

Ulterior, în baza plângerii depuse de Stoicev Dumitru, Inspectoratul de Stat al Muncii a verificat respectarea legislației muncii de către angajatorul Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău.

Astfel, potrivit procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, Inspectoratul de Stat al Muncii a verificat la 11 octombrie 2018 respectarea actelor legislative și altor acte normative din domeniul muncii la Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău și a constatat următoarele încălcări: odată cu preavizarea, administrația Direcției generale locative-comunale și amenajare nu a propus lui Dumitru Stoicev prin transfer funcția vacantă analogic funcției deținute și anume – Șef secția administrarea fondului public de locațiune, contrar art. 63 alin. 4 din Codul Muncii. (f.d. 16).

Prin dispoziția nr. 17 din 16 octombrie 2018 „Cu privire la modificarea procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018”, Inspectoratul de Stat al Muncii a modificat sintagma „art. 63 alin. (4) din Codul muncii” la punctul 1 din procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 în „art. 63 alin. (4) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008” (f.d. 17).

La 01 noiembrie 2018 Direcția generală locativ-comunală și amenajare din cadrul Consiliului mun. Chișinău a depus la Inspectoratul de Stat al Muncii cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea procesul-verbal menționat (f.d. 12-15).

Prin răspunsul nr. 1482 din 03 decembrie 2018, recepționat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, la 11 decembrie 2018, Inspectoratul de Stat al Muncii a comunicat Direcției generale locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău că nu a constatat careva temeiuri de anulare procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018 (f.d. 11).

În rezultat, la 10 ianuarie 2019 reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la declararea ilegalității răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 1482 din 03 decembrie 2018 și anularea procesului-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii. Concomitent, reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a solicitat repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată (f.d. 3-9).

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a repus Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată. Astfel, a admis parțial acțiunea depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău și a anulat procesul-verbal de control seria IM nr. C-2018-PV-642 din 12 octombrie 2018, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii. În rest, pretențiile reclamantei Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 78-87).

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a admis apelul declarat de Inspectoratul de Stat al Muncii, a casat hotărârea din 10 iunie 2019 a

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, și a emis o nouă decizie, prin care a respins cererea depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău cu privire la repunerea în termen, precum și a respins ca tardivă acțiunea depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău (f.d. 130-135).

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel a reținut normele de drept procedural prevăzute la articolele 207 alin. (2) lit. d) și 209 alin. (1) Cod administrativ și a conchis că termenul pentru examinarea cererii prealabile a expirat la 01 decembrie 2018. Însă, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a depus prezenta acțiune la 10 ianuarie 2019, adică după expirarea termenului de prescripție pentru adresare în instanța de judecată, or termenul de 30 zile în care urma să fie depusă acțiunea s-a prescris, astfel că reclamantul a depășit termenul legal.

Judecând cauza în ordine de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și interpretat eronat legea, atunci când a decis respingerea repunerii în termen a acțiunii, precum și respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Ab initio, Colegiu reiterează că în privința procedurilor de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări, cu excepția condițiilor de admisibilitate a acțiunilor în contencios administrativ, care vor fi guvernate de prevederile valabile până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Astfel, luând în considerare că Direcția generală locativ-comunală și amenajare din cadrul Consiliului mun. Chișinău a depus prezenta cerere de chemare în judecată la data de 10 ianuarie 2019, adică până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul relevă că instanța de apel nu urma să aplice prevederile articolelor 207 alin. (2) lit. d) și 209 alin. (1) Cod administrativ, dar să se conducă de condițiile de admisibilitate prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 17 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Instanța de recurs relatează că art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, urmează a fi interpretat prin metoda gramaticală a interpretării legii.

Interpretarea gramaticală a legii constă în lămurirea conținutului unei norme juridice pe baza regulilor gramaticii, ceea ce presupune folosirea procedeelor de analiză morfologică și sintactică a textului legal, ținându-se cont de înțelesul termenilor utilizați în textul respectiv, de legătura dintre acești termeni, de

construcția propoziției sau a frazei, de particulele întrebuințate, precum și de semnele de punctuație.

Prin urmare, având în vedere că, la caz, conjuncția disjunctivă „sau” leagă între ele părți de propoziții cu aceeași funcție sintactică, însă care exprimă ideea de excludere reciprocă a modalităților de curgere a termenului de adresare în instanța de contencios administrativ, Colegiul decelează că în corespundere cu art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, termenul de adresare în instanța de contencios administrativ urmează a fi calculat de la data comunicării răspunsului la cererea prealabilă sau de la data expirării termenului de 30 de zile în care autoritatea publică erau obligată să examineze cererea prealabilă.

Totodată, instanța de recurs învederează că organul administrativ sesizat este obligat să examineze cererea prealabilă, iar acest fapt rezultă din prevederile art. 15 din Legea contenciosului administrativ. Mai mult, hotărârea adoptată de organul administrativ, după examinarea cererii prealabile, este actul prin care se finalizează faza prejudiciară a soluționării litigiului.

La caz, actele și lucrările cauzei atestă indubitabil că răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 1482 din 03 decembrie 2018, la cererea prealabilă a Direcției generale locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, i-a fost adus la cunoștința reclamantei/recurente, la 11 decembrie 2018, fapt confirmat prin ștampila de intrare aplicată pe acest răspuns (f.d. 11).

Așadar, ținând cont de cele expuse supra, Colegiul constată că, în speță termenul de adresare în instanța de contencios administrativ a început a curge din data recepționării răspunsului la cererea prealabilă - 12 decembrie 2018 și a expirat la 11 ianuarie 2019.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit conchide că instanța de apel pripit a concluzionat asupra tardivității cererii de chemare în judecată prin prisma omiterii termenului stabilit de lege pentru inițierea procedurii de contestare a actului administrativ, or Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău depunând acțiunea la 10 ianuarie 2019 s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Mai mult, reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău a solicitat repunerea în termen, din motiv că până la expirarea termenului de adresare în instanța de contencios administrativ a primit răspuns la cererea prealabilă, la 11 decembrie 2018.

Finalmente, instanța de recurs învederează că Inspectoratul de Stat al Muncii a examinat cererea prealabilă și a acordat răspuns Direcției generale locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău în termenul stabilit de lege, or ultima zi de examinare a cererii prealabile era zi de odihnă – sâmbătă, deci termenul de 30 de zile a expirat în următoarea zi lucrătoare luni - 03 decembrie 2018, când și a fost adoptat răspunsul de către Inspectoratul de Stat al Muncii, recepționat de reclamanta Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, la 11 decembrie 2018.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs relevă că în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, instanța de recurs nu poate adopta o soluție finală în acest caz, deoarece instanța de apel nu a examinat fondul prezentului litigiu de contencios administrativ.

Or, recursul în Secțiunea a II-a reprezintă un mijloc de reparare a erorilor de drept admise de instanțele ierarhic inferioare, nefiind o cale de atac de reformare.

Iar, dacă decizia recurată nu este întemeiată pe o activitate efectivă de judecată, nefiind examinat fondul cauzei, instanța de recurs nu poate suplini în totalitate instanța de apel în examinarea fondului cauzei, deoarece în acest caz s-ar încălca dreptul părților la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Concomitent, Colegiu lărgit învederează că nu va analiza celelalte motive inserate în cererea de recurs, fiind de altfel, o garanție de a nu prejudicia și influența opinia instanței ierarhic inferioare la rejudecarea fonului cauzei.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, de a casa decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) și 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău.

Se casează decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, persoană terță Dumitru Stoicev cu privire la declararea ilegalității răspunsului și anularea actului administrativ, și se restituie cauza spre rejudecare Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Nina Vascan